

Republika e Kosovës
Republika Kosova
Republic of Kosovo

ZKA

ZYRA KOMBËTARE E AUDITIMIT
NACIONALNA KANCELARIJA REVIZIJE
NATIONAL AUDIT OFFICE

IZVEŠTAJA O REVIZIJI GODIŠNJIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA OPŠTINE ISTOG ZA 2024. GODINU

Priština, juni 2025.

SADRŽAJ IZVEŠTAJA

1 Revizorsko mišljenje

2 Nalazi i preporuke

3 Rezime informacija o planiranju i implementaciji budžeta

4 Napredak u implementaciji preporuka

Dodatak I: Pismo potvrde / Tabela za komentare BO u vezi sa izveštajem revizije

Dodatak II: Objašnjenje u vezi sa različitim vrstama mišljenja koje primenjuje NKR i drugi delovi Izveštaja revizije

Ovaj izveštaj je prevod sa originalne verzije na Albanskom jeziku. U slučaju nedoslednosti prevladava verzija na Albanskom jeziku.

1 Mišljenje revizije

Završili smo reviziju finansijskih izveštaja opštine Istok za godinu koja se završava 31. decembra 2024. godine, u skladu sa Zakonom o Nacionalnoj Kancelariji Revizije Republike Kosova i Međunarodnim Standardima Vrhovnih Institucija Revizije (MSVIR). Revizija je izvršena prvenstveno kako bi nam omogućila da izrazimo mišljenje o finansijskim izveštajima i zaključak o usaglašenosti sa nadležnim organima.¹

Kvalifikovano mišljenje o godišnjim finansijskim izveštajima

Završili smo reviziju godišnjih finansijskih izveštaja opštine Istok (OI), koji sadrže izveštaj o primanjima i uplatama u gotovini, izveštaj o izvršenju budžeta i beleške objašnjenja o finansijskim izveštajima, uključujući rezime značajnih računovodstvenih politika i ostale izveštaje², za godinu koja se završila 31. decembra 2024..

Po našem mišljenju, pored uticaja pitanja opisanih u paragrafu Osnova za kvalifikovano mišljenje, godišnji finansijski izveštaji opštine Istok predstavljaju istinit i fer prikaz u svim materijalnim aspektima, u skladu sa Međunarodnim standardima računovodstva za javni sektor, na osnovu gotovinskog računovodstva, Zakonom br. 03/L-048 o upravljanju javnim finansijama i odgovornosti (kako je izmenjen) i Uredbom MF br. 01/2017 o godišnjem finansijskom izveštavanju budžetskih organizacija..

Osnova za kvalifikovano mišljenje

- B1 Isplate u iznosu od 626.785€, prema izvršnim sudskim odlukama za pokrivanje obaveza koje proizilaze iz kolektivnog ugovora za jubilarne plate i obroke, isplaćene su i registrovane u neadekvatnim ekonomskim kategorijama; i
- B2 Potcenjivanje imovine u iznosu od 24.543€ kao rezultat ne registrovanja u sistemu "e-imovine" nekapitalne imovine stečene tokom 2024. godine.

Opširnije pogledajte potpoglavlje 2.1 Pitanja koja utiču na mišljenje revizije

Revizija je izvršena u skladu sa Međunarodnim Standardima Revizije Vrhovnih Institucija Revizije (MSVIR). Prema ovim standardima naše odgovornosti su opisane ispod kod dela 'Odgovornosti Revizora za Reviziju Finansijskih Izveštaja'. U skladu sa ONISA-P-10, MSVIR 130, Etički kodeks NKR-a kao i drugim relevantnim zahtevima za reviziju GFI budžetskih organizacija, NKR je nezavisna od revidiranog subjekta. Smatramo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dovoljni i prikladni za osiguranje osnovu za mišljenje.

Zaključak o usklađenosti

Izvršili smo reviziju da li su naknadni procesi i transakcije u skladu sa utvrđenim revizorskim kriterijumima koji proizilaze iz zakona koji se primenjuje na subjekt revizije u kontekstu korišćenja finansijskih sredstava

Prema našem mišljenju, pored uticaja pitanja opisanih u odeljku Osnova za zaključak o usklađenosti, transakcije izvršene u procesu izvršenja budžeta opštine Istok bile su, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa određenim kriterijumima revizije koji proizilaze iz zakonodavstva primenljivog na subjekat revizije u kontekstu upotrebe finansijskih sredstava.

Osnova za zaključak

- A1 U dva (2) slučaja, izvršeno je korišćenje opštinske imovine sa isteklim ugovorom;
- A2 U dva (2) slučaja, bilo je nedostataka u procedurama za odobravanje subvencija; i
- B3 U tri (3) slučaja, fakture u ukupnom iznosu od 127.675€ imale su kašnjenja u plaćanju do 30 dana nakon dozvoljenog roka za plaćanje.

Opširnije pogledajte potpoglavlje 2.2 Pitanja koja utiču na zaključak o usklađenosti

Revizija je obavljena u skladu sa Međunarodnim standardima vrhovnih revizorskih institucija (MSVRI). U skladu sa ovim standardima, naše odgovornosti su opisane u nastavku u odeljku „Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izveštaja“. U skladu sa ONISA-P-10, MSVRI 130, Etičkim kodeksom NKR, kao i drugim relevantnim zahtevima za reviziju GFI budžetskih organizacija, NKR je nezavisan od subjekta revizije. Verujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da obezbede osnovu za naš zaključak.

Odgovornosti Menadžmenta i upravnih organa o godišnjim finansijskim izveštajima

Predsednik Opštine odgovoran je za pripremu i realnu prezentaciju finansijskih izveštaja u skladu sa Međunarodnim Standardima Računovodstva u Javnom Sektoru - Finansijsko Izveštavanje zasnovano na Računovodstvu Gotovine. Takođe, Predsednik Opštine odgovoran je za uspostavljanje unutrašnjih kontrola, za koje utvrdi da su neophodne kako bi se omogućilo sastavljanje finansijskih izveštaja, bez pogrešnog prikazivanja materijalnih izveštaja izazvanih bilo prevarom ili greškom. To uključuje ispunjavanje zahteva koji proizilaze iz Zakona br. 03/L-048 o Upravljanju Javnim Finansijama i Odgovornosti (sa dopunama i izmenama) i Uredba br. 01/2017 o Godišnjem Finansijskom Izveštavanju Budžetskih Organizacija.

Predsednik Opštine je odgovoran za obezbeđivanje nadzora nad postupkom finansijskog izveštavanja Opštine Istok.

Odgovornosti Menadžmenta o Usklađenosti

Predsednik opštine Istok je takođe odgovoran za korišćenje finansijskih sredstava opštine Istok u skladu sa Zakonom o upravljanju javnim finansijama i odgovornošću i svim ostalim važećim pravilima i propisima.³

Odgovornost Generalnog Revizora za reviziju GFI

Naši ciljevi su da pružimo razumno uverenje da finansijski izveštaji u celini ne sadrže materijalno značajne pogreške, bilo zbog prevare ili greške, i da izdajemo/izradimo revizorski izveštaj koji uključuje naše mišljenje. Razumna sigurnost je visoki stepen sigurnosti međutim ne garantuje da će revizija koja se vrši u skladu sa MSVIR uvek identifikovati materijalno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešna prikazivanja se mogu pojaviti usled prevare ili greške a smatraju se materijalnim ukoliko, pojedinačno ili u grupi, razumno očekuje da utiču u ekonomskim odlukama korisnika koje se donose na osnovu ovih finansijskih izveštaja.

Naš cilj je takođe da izrazimo revizorsko mišljenje o usklađenosti relevantnih vlasti Opštine Istok sa svim primenljivim politikama Opštine Istok, pravilima i propisima u vezi sa korišćenjem finansijskih resursa revidiranog subjekta.

Kao deo revizije u skladu sa Zakonom o NKR i ISSAI, vršimo profesionalnu presudu i održavamo profesionalni skepticizam tokom cele revizije. Mi takođe:

- Identifikujemo i procenimo rizike od materijalno značajnih pogrešnih prikazivanja finansijskih izveštaja, bilo zbog prevare ili greške, izradimo i izvršimo revizorske postupke koji odgovaraju na te rizike, i pribavimo revizijske dokaze koji su dovoljni i prikladni da obezbedimo osnovu za naše mišljenje. Rizik od ne otkrivanja materijalno značajnih pogrešnih navoda koji nastaju kao rezultat prevare veći je od onog koji je rezultat greške, jer prevara može uključivati manipulaciju, falsifikovanje, namerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje unutrašnjih kontrola.
- Identifikujemo i procenimo rizike neusklađenosti sa vlastima, bilo zbog prevare ili greške, izradimo i izvršimo revizorske postupke koji su odgovorni za te rizike, i pribavimo revizijske dokaze koji su dovoljni i prikladni da pruže osnovu za naš zaključak o usklađenosti sa vlastima. Rizik od ne otkrivanja materijalno značajnih pogrešnih navoda koji nastaju kao rezultat prevare veći je od onog koji je rezultat greške, jer prevara može uključivati manipulaciju, falsifikovanje, namerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje unutrašnjih kontrola.
- Osiguramo da razumemo unutrašnju kontrolu relevantnu za reviziju, radi izrade revizorskih postupaka koji su prikladni, ali ne u svrhu izražavanja mišljenja o

efektivnosti interne kontrole Opštine Istok.

- Procenimo prikladnost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procena i povezanih otkrivanja izvršene od strane menadžmenta.
- Procenimo ukupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izveštaja, uključujući obelodanjivanja, da bi se osigurali da finansijski izveštaji prikazuju transakcije i osnovne događaje realno i tačno.

Između ostalog, komuniciramo sa menadžmentom i odgovornima za upravljanje, i u vezi sa obimom i vremenom revizije i važnim nalazima revizije, uključujući sve značajne nedostatke interne kontrole koje identifikujemo tokom revizije.

Od pitanja koja su preneti menadžmentu, identifikujemo ona pitanja koja su bila najrelevantnija u reviziji finansijskih izveštaja tekućeg perioda i koja se smatraju ključnim revizorskim pitanjima. Izveštaj revizije objavljuje se na veb stranici NKR-a, sa izuzetkom informacija koje su klasifikovane kao osetljive ili zbog drugih zakonskih i administrativnih zabrana, u skladu sa važećim zakonodavstvom.

2 Nalazi i preporuke⁴

Tokom revizije, primetili smo oblasti za potencijalno poboljšanje, uključujući unutrašnju kontrolu, koje su predstavljene u nastavku za vaš pregled u obliku nalaza i preporuka. Interne kontrole u vezi sa finansijskim izveštavanjem treba da se poboljšaju i primene na klasifikaciju troškova u relevantne kategorije i potpuno izveštavanje o imovini u GFI. Dok, što se tiče pitanja usklađenosti, proces pravovremenog plaćanja faktura treba poboljšati i ojačati kontrolu u procesu subvencioniranja. Takođe, potrebno je više kontrola u drugim pitanjima upravljanja, kao što su: upravljanje kapitalnim projektima, upravljanje potraživanjima, proces odobravanja za korišćenje opštinske imovine, kao i ispunjavanje plana JUR-a. Ovi nalazi i preporuke imaju za cilj da izvrše neophodnu korekciju finansijskih informacija predstavljenih u finansijskim izveštajima, uključujući obelodanjivanja u obliku objašnjenja, i da poboljšaju unutrašnje kontrole u vezi sa finansijskim izveštavanjem i usklađenošću sa autoritetima u vezi sa upravljanjem sredstvima javnog sektora. Pratićemo (pregledati) ove preporuke tokom revizije sledeće godine.

Ovaj izveštaj je rezultirao sa 10 preporuka, od kojih su četiri (4) nove preporuke, pet (5) ponovljene i jedna (1) delimično ponovljena.

Što se tiče statusa preporuka iz prethodne godine i stepena njihove implementacije, vidi poglavlje 4.

2.1 Pitanja koja utiču na revizorsko mišljenje

Pitanje B1 - Neadekvatna klasifikacija troškova

Nalaz Član 18. tačke 3. Finansijskog pravila broj 01/2013 Trošenje javnog novca, propisuje da troškovi moraju imati adekvatne šifre, definisane računovodstvenim planom. Pored toga, računovodstveni plan ISFUK-a ispravno definiše ekonomske kategorije troškova i odgovarajuće kodove iz kojih treba izvršiti isplate troškova prema svakoj vrsti.

Kroz izvršne sudske odluke, izvršene su isplate u iznosu od 626.785€ za pokrivanje obaveza koje proizilaze iz kolektivnog ugovora za jubilarne plate i obroke. Od ove vrednosti, 323.479€ izvršeno je iz kategorije kapitalnih investicija, 242.306€ iz robe i usluga i 61.000€ iz kategorije subvencija i transfera.

To se dogodilo kao rezultat dobrog funkcionisanja unutrašnjih kontrola u planiranju budžeta za troškove koji proizilaze iz kolektivnog ugovora.

Uticaj Registrovanje i isplata troškova iz budžeta neadekvatnih ekonomskih kategorija onemogućava pravilno i tačno izveštavanje finansijskih informacija o troškovima u GFI. Korišćenje budžeta drugih kategorija za plaćanje troškova vezanih za plate i dnevnice, ima negativan odraz, što otežava ili čak onemogućava postizanje ciljeva opštine.

Preporuka B1 Predsednik mora osigurati pravilno planiranje budžeta u skladu sa prirodom troškova, odnosno preraspodelu sredstava, tako da se troškovi plaćaju i registruju iz budžeta odgovarajućih kategorija, u skladu sa računovodstvenim planom Trezora, kako bi se omogućilo njihovo pošteno izveštavanje GFI-u.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se)

Opširnije Vidi Aneks 1

Pitanje B2 - Neuspeh u registraciji imovine ispod 1.000€ u sistemu e-imovine i gubitak imovine

Nalaz Članom 6.3 Uredbe MF-br. 02/2013 o upravljanju nefinansijskom imovinom u budžetskim organizacijama, propisano je da kapitalna imovina mora biti registrovana u ISFUK-u, dok nekapitalna imovina zalihe moraju biti registrovani u sistemu "e-imovina". Takođe, član 9., stav 10. istog propisa precizira da će za sve donesene odluke komisija za otuđenje nefinansijske imovine obavestiti službenika za

imovinu i dostaviti kopiju sve dokumentacije koja se odnosi na proces otuđenja.

U tri (3) Slučaja u iznosu od 24.543€, nekapitalna imovina informacionih tehnologija kupljena tokom 2024. godine nije registrovana u sistemu "e-imovina", potcenjujući registar imovine u godišnjem finansijskom izveštaju za ovaj iznos. Takođe, prilikom provere postojanja nefinansijske imovine, utvrdili smo da tri vozila ukupne početne vrednosti od 25.800€ (neto knjigovodstvena vrednost, nula), koja se i dalje pojavljuju u registru imovine opštine, fizički ne postoje. Ova vozila su kupljena jedno u 2006. godini, a druga dva u 2013. godini, dok dalje, opština nema dokumentaciju u vezi sa procesom prodaje, otuđenja ili donacije ovih vozila.

To se dogodilo kao rezultat nedostatka unutrašnjih kontrola za registraciju i upravljanje imovinom.

Uticaj

Neuspeh da se u potpunosti registruje nekapitalna imovina i bez mogućnosti da se dokaže fizičko postojanje imovine koja se nalazi u registrima povećava mogućnost zloupotrebe, gubitka ili otuđenja imovine. Sve ovo utiče na netačno i nepravilno prijavljivanje imovine u godišnjem finansijskom izveštaju opštine.

Preporuka B2

Predsednik treba da poveća unutrašnje kontrole kako bi se osiguralo da imovinski službenici registruju nekapitalnu imovinu u računovodstvenim registrima, tako da se imovina tačno i u potpunosti prijavljuje u godišnjem finansijskom izveštaju. Takođe, sva imovina koja se nalazi u registrima mora biti potkrepljena dokumentacijom i fizičkim postojanjem, kako bi se izbegla mogućnost gubitka ili zloupotrebe imovine.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se)

Opširnije Vidi Aneks 1

2.2 Pitanja koja utiču na zaključenje usklađenosti

Pitanje A1 - Korišćenje komunalne imovine bez ugovora

Nalaz

Prema Zakonu br. 06/L-092 o davanju na korišćenje i o zameni nepokretne imovine opštine, član 23. propisuje: 1. Nakon završetka roka predviđenog ugovorom o davanju na korišćenje opštinske nepokretne imovine, imovina se vraća opštini.

U dva (2) Slučaja korišćenja opštinske imovine, ugovori o korišćenju ovih nekretnina su istekli 2007. godine, odnosno 2010. godine, međutim, oni su nastavili da budu u korišćenju i naplaćeni od strane opštine. Korisnici ovih nekretnina imali su neplaćene obaveze zakupnine prema opštini u iznosu od 25.800€.

To se dogodilo zbog nedostatka unutrašnjih kontrola za formalizaciju procesa ugovaranja zakupljenih nekretnina.

Utica Korišćenje opštinske imovine u odsustvu ugovora izaziva neizvesnost u vezi sa ugovornim uslovima između opštine i korisnika javne imovine, ali i poteškoće u prikupljanju prihoda od zakupa. Takođe, ovo takođe može dovesti do zloupotrebe imovine od strane zakupaca.

Preporuka A1 Predsednik treba da obezbedi da se, nakon isteka roka navedenog u ugovoru o korišćenju opštinske nepokretnosti, imovina vrati opštini, ili da se ugovori nastave po tržišnim cenama, u skladu sa odgovarajućim procedurama za korišćenje opštinskih imovina.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se)

Opširnije Vidi Aneks 1

Pitanje A2 - Nedostaci u postupcima dodele subvencija

Nalaz Članom 20., tačka 3.3 Uredbe MF 04/2017 o kriterijumima, standardima i procedurama javnog finansiranja NVO-a navodi se da, u fazi finalizacije ocenjivanja i objavljivanja rezultata, komisija za ocenjivanje traži od aplikanata odabranih na listi preliminarne rezultata relevantnu dokumentaciju koja sadrži dokaz da NVO-e podnosioca zahteva nije u postupku gašenja i odjavljivanja.

U dva Slučaja subvencionisanja NVO-a u iznosu od 6.800€, opština je izdvojila subvencije u oblasti kulture, omladine i sporta, korisnicima koji nisu ispunili kriterijume propisane relevantnim propisom, jer im je nedostajala potvrda od suda kao dokaz da nisu u postupku gašenja ili i odjavljivanja, što je propisano relevantnim propisom o subvencionisanju NVO-a.

To se desilo zbog disfunkcije unutrašnjih kontrola i nedostatka odgovornosti za sprovođenje zakonskih zahteva vezanih za subvencije NVO-a.

Utica Izbor korisnika koji ne ispunjavaju uslove relevantne regulative utiče

na nedostatak transparentnosti procesa i povećava rizik da se sredstva neće efikasno koristiti i da se svrha subvencije neće postići.

Preporuka A2 Predsednik treba da obezbedi da samo NVO-e koje ispunjavaju kriterijume uredbe o subvencijama imaju koristi od subvencije u slučaju subvencija, tako da se sredstva efikasno koriste i da se postigne cilj subvencije.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se)

Opširnije Vidi Aneks 1

Pitanje B3 - Kašnjenje u plaćanju faktura

Nalaz Član 39.1 ZUJFO predviđa da je OSF budžetske organizacije odgovoran za obezbeđivanje da se svaka važeća faktura i zahtev za plaćanje za isporučenu robu i usluge i/ili radove obavljene za budžetsku organizaciju plati u roku od trideset (30) kalendarskih dana nakon prijema fakture ili zahteva za plaćanje od relevantne budžetske organizacije.

U tri (3) slučaja, fakture u ukupnom iznosu od 127.675€ nisu plaćene u zakonskom roku. Kašnjenja u izvršenju plaćanja su do 30 dana nakon dozvoljenog roka za plaćanje.

To se desilo zbog pristupa finansijskim obavezama bez planiranih budžetskih sredstava i nedostataka u upravljanju obavezama

Utica Prekoračenje zakonskog roka za plaćanje faktura može dovesti do toga da opština bude subjekt tužbi od strane ekonomskih operatera, što dovodi do dodatnih sudskih/izvršnih troškova ili obaveza za narednu godinu.

Preporuka B3 Predsednik treba da poboljša upravljanje fondovima kako bi se osiguralo da se finansijske obaveze izvršavaju u roku od 30 dana, uključujući izradu detaljne analize budžeta kako bi se izbeglo kašnjenje u plaćanju faktura.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se)

Opširnije Vidi Aneks 1

2.3 Ostala pitanja finansijskog upravljanja i usklađenosti

2.3.1 Kapitalne investicije

Konačni budžet za kapitalne investicije bio je 4.593.987€, od čega je potrošeno 3.886.479€ ili 85%. Oni se odnose na: izgradnju lokalnih puteva, vodovoda, kanalizacija, trotoara itd.

Pitanje A3 - Kašnjenje u realizaciji projekata

Gjetja

Prema članu 70.23 Pravila 001-2022 o javnim nabavkama, menadžer ugovora će osigurati da ekonomski operater izvrši ugovor u skladu sa uslovima navedenim u ugovoru. U ugovorima zaključenim između opštine i ekonomskih operatera definisani su rokovi za realizaciju ugovora.

U tri (3) Slučaja, identifikovali smo kašnjenja u realizaciji projekata, i to:

- Ugovor za projekat "Izgradnja novog sistema vodovoda, zelenila i osvetljenja u centru Istoga" u iznosu od 229.304€, potpisan 23.12.2022. godine, prema uslovima predviđenim dinamičkim planom, trebalo je da bude završen 22.12.2023. godine, ali je tehnički prihvatanje za ovaj projekat izvršeno 06.09.2024. godine, što je rezultiralo devetomesečnim kašnjenjem u izvođenju radova;
- Ugovor za projekat "Izgradnja lokalnih puteva/kanalizacije u Muževini" u iznosu od 173.174€, potpisan 14.11.2023. godine, prema uslovima predviđenim dinamičkim planom, trebalo je da bude završen 15.01.2024. godine, ali je tehničko prihvatanje za ovaj projekat izvršeno 16.04.2024. godine, što je rezultiralo tromesečnim kašnjenjem u izvođenju radova; i
- Ugovor za projekat "Izgradnja ulice Idriz Nekaj u Šušici" u iznosu od 183.206€, potpisan 30.11.2022. godine, prema uslovima predviđenim dinamičkim planom, trebalo bi da bude završen 30.04.2024. godine, dok su radovi prihvaćeni od strane komisije 29.07.2024. godine, što je rezultiralo tromesečnim kašnjenjem u izvođenju radova.

Razlog za kašnjenja bio je nedostatak sredstava na raspolaganju za završetak ugovora kao rezultat nepravilnog planiranja projekta, kao i drugi problemi u eksproprijaciji imovina. Ova kašnjenja su opravdana od strane menadžera odgovarajućih ugovora.

Uticaj

Kašnjenja u realizaciji projekata utiču na povećanje ugovornih obaveza, što može imati budžetske implikacije za narednu godinu. To utiče i na neuspeh u ostvarivanju definisanih ciljeva opštine i

nemogućnost korišćenja ovih projekata koji su na usluzi građanima opštine.

Preporuka A3 Predsednik je dužan osigurati da pre pokretanja projekata za rad budu ispunjeni uveti za realizaciju projekta u tehničkom smislu, kroz pravilno projektovanje, tako da se radovi realiziraju prema planu.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se)

Opširnije Vidi Aneks 1

Pitanje C1 - Nedostatak potpunih informacija o upravljanju ugovorima putem elektronske platforme

Nalaz Prema članu 70.2 Uredbe broj 001/2022 o javnim nabavkama: " Procena učinka izvođača - odnosi se na ocenu učinka izvođača tokom i nakon završetka implementacije javnih ugovora i okvirnih ugovora. Procena učinka izvođača će se vršiti: i) u elektronskom sistemu nabavki preko modula za ocenjivanje izvršenja ugovora; ii) od strane menadžera ugovora i direktnog supervizora menadžera ugovora, i iii) u skladu sa priručnicima za korišćenje modula za evaluaciju učinka ugovora. ". Dalje, prema članu 70.24: "Menadžer ugovora će obezbediti da su svi zapisi o upravljanju ugovorima pripremljeni, održavani i arhivirani u modulu za upravljanje ugovorima u elektronskom sistemu nabavke".

U sedam (7)¹ ugovora, menadžeri ugovora/projekata nisu čuvali i arhivirali sa potpunim informacijama upravljanje ugovorom i procenu učinka izvođača radova u odgovarajućem modulu u elektronskom sistemu javnih nabavki.

To se dogodilo kao rezultat neuspeha menadžera ugovora i njihovih direktnih nadzornika da odgovorno obavljaju svoj posao.

Uticaj Potpuni nedostatak podataka o upravljanju ugovorima kroz sistem javnih nabavki može uticati na nepravilno i transparentno upravljanje ugovorima, kao i ne pružiti dovoljne mogućnosti menadžmentu da dobije blagovremene informacije o napretku i učinku ugovora.

Preporuka C1 Predsednik osigurava da menadžeri ugovora čuvaju kompletne podatke o upravljanju ugovorima u odgovarajućem modulu u sistemu javnih nabavki i procenu učinka u skladu sa relevantnim pravilima.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se)

Opširnije Vidi Aneks 1

2.3.2 Kapitalna i nekapitalna imovina

Vrednost prikazana u GFI-u kapitalne imovine iznosi 124.021.656€, od čega kapitalna imovina u iznosu od 123.390.929€, nekapitalna imovina u iznosu od 557.939€ i zalihe u iznosu od 72.788€.

Pitanje A4 - Neuspeh da se zatvore buduće investicije i registruju kao sredstva u upotrebi

Nalaz Uredbom 02/2013 o upravljanju imovinom u budžetskim organizacijama, definisan je način registracije, vođenja registara imovine, amortizacije, procesa inventure, a prema članu 11. navodi se da će nakon završetka procesa investiranja, nefinansijska kapitalna imovina će se klasifikovati kao nefinansijska imovina u upotrebi. Od trenutka osposobljavanja imovine za upotrebu primeniće se i amortizacija ili obezvređenje.

Tokom testiranja imovine, primetili smo da je u sedam (7) Pitanjeeva imovine registrovane kao "Buduće investicije", isti su u upotrebi, ali nisu tehnički prihvaćeni. Ove imovine su navedene u registru kao buduće investicije, iako ih koristi opština i morala bi biti registrovana kao imovina u upotrebi, a amortizacija bi se morala obračunati za njih. Zbog nemogućnosti pružanja tačnih informacija o vremenu operacionalizacije ovih imovina, nismo bili u mogućnosti da izračunamo vrednost greške amortizacije, odnosno vrednost preceñivanja imovine u GFI.

To se dogodilo zbog nefunkcionisanja unutrašnjih kontrola u upravljanju nefinansijskim imovinama tokom godina.

Uticaj Nedostatak tehničkog prihvatanja za završenu imovinu koja je u upotrebi od strane opštine utiče na neizvesnost njihovog statusa, uzrokuje ući njihovu nepravednu procenu i netačno izveštavanje.

Preporuka A4 Predsednik treba da ojača unutrašnje kontrole u upravljanju nefinansijskim sredstvima, obezbeđujući tehničko prihvatanje završenih projekata i njihovu registraciju kao sredstva u upotrebi kako bi se pravilno i tačno izveštavalo.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se)

Opširnije Vidi Aneks 1

2.3.3 Potraživanja

U 2024. godini, opština je objavila potraživanja u iznosu od 1.550.721€ GFI-u. To se odnosilo na porez na imovinu u iznosu od 1.271.215€, opterećenja za poslovanje i biznis u iznosu od 174.831€ i druge u iznosu od 104.675€.

Pitanje B4 – Neefikasno upravljanje potraživanjima

Nalaz

Prema članu 27.1, ukoliko poreski obveznik ili dužnik nije platio u potpunosti porez i novčanu kaznu, ako ih ima, ili neplaćene poreske obaveze, u skladu sa utvrđenim rokovima, opština će izdati konačno pismeno obaveštenje u roku od deset (10) radnih dana od poslednjeg dana za plaćanje, tražeći punu isplatu neplaćenih poreskih obaveza, najkasnije deset (10) kalendarskih dana od dana kada se smatra da je dužnik primio konačno obaveštenje. Takođe, prema Zakonu br. 03/L-049 o finansijama lokalne samouprave, opštine su odgovorne za prikupljanje sopstvenih prihoda i moraju imati adekvatne sisteme kako bi se osigurala registracija, praćenje i naplata svih opštinskih prihoda.

Nadalje, prema ugovorima o korišćenju opštinske imovine, mesečna zakupnina će se plaćati početkom svakog meseca, a najkasnije do petog (5) dana narednog meseca.

Potraživanja u iznosu od 1.550.721€ objavljena su u finansijskim izveštajima. Većina ovih računa pripada porezu na imovinu, u vrednosti od 1.271.215€ (oko 82%), opštinskom porezu na biznise u vrednosti od 174.831€ (oko 11%), zakupnina za korišćenje opštinske imovine u vrednosti od 54.411€ (oko 3%), porez na građevinsku dozvolu u vrednosti od 42.324€ (oko 3%), a drugi u vrednosti od 7.940€ (oko 1%).

U tri (3) Slučaja u iznosu od 15.710€, računi naplaćivanja poreza na imovinu, u dva (2) Slučaja u iznosu od 25.800€, računi naplaćivanja od korišćenja javnog prostora, i u jednom (1) Slučaju u iznosu od 3.305€, potraživanja od poreza za građevinske dozvole, opština nije preduzela zakonske postupke preko sudskog izvršitelja za naplatu ovih dugova, iako su rokovi navedeni u ugovoru i rokovi u dopisima o podsećanju duga prekoračeni. To je uticalo na povećanje potraživanja u odnosu na prethodnu godinu za 39.249€.

To se dogodilo zbog nedovoljnih kontrola i zakonskih radnji u naplati prihoda u skladu sa rokovima..

Uticaj

Neuspeh u prikupljanju prihoda na vreme ima negativan uticaj na nivo budžeta, jer stvara nedostatak prikupljenih sredstava, otežavajući finansiranje i sprovođenje opštinskih projekata. Takođe, to dovodi do

zastarelosti ovih računa, što onemogućava njihovo unovčenje.

Preporuka B4 Predsednik treba da obezbedi jačanje kontrolnih mehanizama u naplati dugova, koristeći sva raspoloživa sredstva, ne isključujući zakonske radnje kako bi se povećala efikasnost u naplati blagovremenih prihoda.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se)

Opširnije Vidi Aneks 1

2.3.4 Funkcija unutrašnje revizije

Jedinica za unutrašnju reviziju (JUR) radi sa samo jednim revizorom (direktorom JUR-a). JUR je izradila strateški plan i godišnji plan rada. Tokom 2024. godine, ova jedinica nije završila nikakve revizije. Komitet za reviziju (KR) održao je samo jedan sastanak tokom 2024. godine.

Pitanje B5 - Slabosti u radu Jedinice za unutrašnju reviziju i Komiteta za reviziju

Nalaz Član 5.1.1 Uredbe VRK br. 01/2019 o osnivanju i sprovođenju funkcije unutrašnje revizije u subjektu javnog sektora, predviđa da svaki subjekt javnog sektora sa budžetom većim od sedam (7) miliona€ treba da ima najmanje tri revizora. Takođe, Godišnji plan revizije JUR-a za 2024. godinu predviđao je sprovođenje četiri revizije tokom cele godine. Nadalje, Administrativnim uputstvom MF-br. 01/2019 o osnivanju i funkcionisanju komiteta za reviziju u subjektu javnog sektora, član 6., navodi se da Komitet za reviziju imenuje se od rukovodioca subjekta javnog sektora i sastoji od tri (3) ili pet (5) članova, dok je u članu 8. navedeno da se sastanci Komiteta za reviziju održavaju se najmanje četiri (4) puta godišnje i sazivaju od predsedavajućeg Komiteta za reviziju.

Jedinica za unutrašnju reviziju nije popunjena sa osobljem u skladu sa zakonskim zahtevima, jer se sastoji od samo jednog revizora, koji je ujedno i rukovodilac JUR-a (vršilac dužnosti).

Štaviše, rukovodila JUR-a koji je vršio ovu poziciju tokom cele godine, nije sproveo nikakvu reviziju od četiri (4) planirane revizije za 2024. godinu.

Dalje, Komitet za reviziju (KR) osnovan 2022. godine odlukom predsednika sastojao se od samo dva (2) člana, zaobilazeći uslove instrukcije za sastav tri (3) ili pet (5) članova. Takođe, KR je tokom

2024. godine održao samo jedan sastanak, umesto četiri (4) obavezna sastanka predviđena uputstvom.

Neispunjenje osoblja JUR i KR došlo je zbog nedostatka dovoljnih akcija menadžmenta za sprovođenje zahteva relevantnog propisa. U međuvremenu, neuspeh da se sprovedu planirane revizije od strane JUR-a rezultat je nedostatka odgovornosti rukovodioca za sprovođenje plana revizije, nedostatka nadzora od strane KR, kao i zbog nedostatka volje menadžmenta da uspostavi efikasan sistem unutrašnje kontrole.

Uticaj

Identifikovani nedostaci u funkcionisanju JUR-a i KR onemogućili su sprečavanje nedostataka u unutrašnjim kontrolama i maksimiziranje koristi opštine od rada JUR-a i KR u uspostavljanju efikasnog sistema finansijskog upravljanja i unutrašnje kontrole.

Preporuka B5

Predsednik mora osigurati da JUR i KR budu popunjeni potrebnim osobljem, u skladu sa zakonskim zahtevima. Takođe bi trebalo da obezbedi sprovođenje revizija predviđanih godišnjim planom revizije JUR-a i efikasno funkcionisanje Komiteta za reviziju.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se)

Opširnije Vidi Aneks 1

3 Rezime informacija o planiranju i implementaciji budžeta

U ovom poglavlju dali smo sažetak informacija o izvorima budžetskih sredstava, utrošku sredstava i prikupljenim prihodima, po ekonomskim kategorijama. Ovo je ilustrovano kroz sledeće tabele i grafikone:

Tabela 1. Rashodi prema izvorima budžetskih sredstava (u€)

Opis	Početni budžet	Konačni budžet ⁵	2024 Rashodi	2023 Rashodi	2022 Rashodi
Izvori sredstava	15,141,743	16,672,895	15,872,565	14,692,547	11,589,771
Državni grantovi – budžet	13,690,716	14,391,514	13,970,835	13,009,403	9,897,405
Finansiranje putem zaduživanja	0	0	0	0	98,602
Finansiranje putem zaduživanja – investiciona klauzula	144,804	144,804	0	0	0
Preneseno od prošle godine	0	528,369	440,085	521,746	616,338
Sopstveni prihodi	1,306,223	1,507,053	1,379,642	1,103,098	945,931
Lokalne donacije	0	101,152	82,004	45,876	31,495
Spoljne donacije	0	3	0	12,424	0

Konačni budžet je veći od početnog budžeta za 1.531.152€, ovo povećanje je rezultat povećanja vladine donacije na osnovu odluke vlade za 700.798€, prihoda prenesenih iz prethodne godine za 528.369€, povećanja sopstvenih prihoda za 2024. godinu 200.830€ i donacija od 101.155€.

U 2024. godini, Opština je potrošila 95% konačnog budžeta ili 15.872.565€, sa smanjenjem od 1% u odnosu na prethodnu godinu (2023 – 96%). Realizovanje budžeta je na zadovoljavajućem nivou, a objašnjenja za trenutnu poziciju su detaljno opisana u nastavku.

Tabela 2. Rashodi sredstava po ekonomskim kategorijama (u€)

Opis	Početni budžet	Konačni budžet	2024 Rashodi	2023 Rashodi	2022 Rashodi

Rashodi sredstava po ekonomskim kategorijama	15,141,743	16,672,895	15,872,565	14,692,547	11,589,771
Plate i dnevnice	7,982,237	8,773,812	8,772,730	8,088,978	6,638,555
Robe i usluge	2,435,230	2,545,242	2,475,628	1,896,275	1,829,768
Komunalije	232,000	262,000	259,149	198,874	188,599
Subvencije i transferi	382,000	497,854	478,580	478,413	347,736
Kapitalne investicije	4,110,276	4,593,988	3,886,479	4,030,006	2,585,113

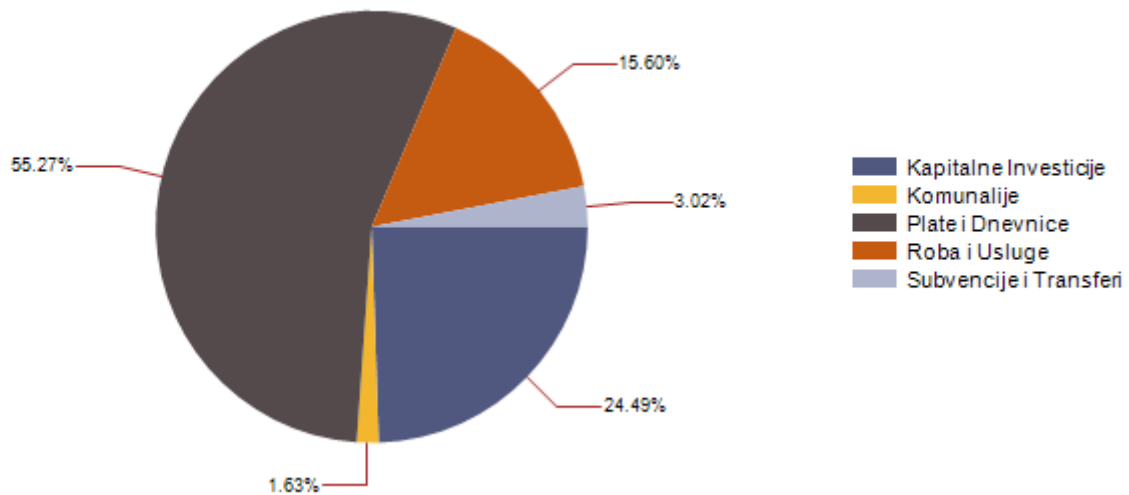
· Konačni budžet u odnosu na početni budžet u kategoriji plata povećan je za 791.575€. Povećanje je bilo iz vladine donacije na osnovu odluka Vlade da pokrije obaveze koje proizilaze iz kolektivnog ugovora;

· Konačni budžet u odnosu na početni budžet u kategoriji roba i usluga povećan je za 110.012€. Realizovanje konačnog budžeta u ovoj kategoriji iznosilo je 97%. Na realizaciju ove kategorije uticala su i isplate putem sudskih odluka jubilarnih plata u iznosu od 242.306€;

· Konačni budžet u odnosu na početni budžet za opštinske troškove povećan je za 30.000€, dok je realizacija iznosila 99% konačnog budžeta;

· Konačni budžet u odnosu na početni budžet za subvencije i transfere povećan je za 115.854€, dok je realizovanje bilo po stopi od 96% konačnog budžeta. Na realizaciju ove kategorije uticale su i isplate putem sudskih odluka jubilarnih plata u iznosu od 61.000€;

· Konačni budžet u odnosu na početni budžet u kategoriji kapitalnih investicija povećan je za 483.711€, dok je realizovanje iznosilo 85% budžeta, jer su neki projekti ostali nerealizovani kao rezultat sudskih presuda. Na realizaciju ove kategorije uticale su i isplate putem sudskih odluka jubilarnih plata u iznosu od 323.479€.

Planirani prihodi za 2024. godinu iznosili su 1.306.223€, dok je realizovano 1.927.367€, što je više od plana za 48%. Oni se odnose na prihode od poreza na imovinu, prihode od građevinskih dozvola, ekološke dozvole, administrativne poreze, učešća, prihode od zakupa itd.

Takođe, u 2024. godini Opština Istog je ostvarila prihode od saobraćajnih i sudskih kazni u iznosu od 299.324€, kao i prihode od Agencije za šumarstvo u iznosu od 15.019€. Ovi prihodi nisu uključeni u tabelu ispod, jer ih planira i sprovodi Ministarstvo unutrašnjih poslova, dok se opštini dodeljuju za troškove.

Tabela 3. Prihodi (u€)

Opis	Početni budžet	Konačni budžet	Prijemni 2024	Prijemni 2023	Prijemni 2022
Ukupni prihodi	1,306,223	1,306,223	1,927,367	1,339,018	1,079,823
Poreski prihodi	655,268	655,268	492,113	589,605	422,826
Ne poreski prihodi	650,955	650,955	1,435,254	749,413	656,667
Ostali prihodi	0	0			330

4 Napredak u sprovođenju preporuka

Izveštaj o reviziji GFI-a za 2023. godinu za opštinu Istog rezultirao je sa devet (9) preporuka. Opština je pripremila Akcioni plan u kojem se navodi kako će sprovesti date preporuke. Izveštaj o reviziji za 2023. godinu, kao i Akcioni plan za postupanje u vezi sa preporukama, razmatrani su u Skupštini opštine Istog.

Do kraja naše 2024 revizije, pet preporuka nisu sprovedene, jedna preporuka je sprovedena, jedna preporuka delimično sprovedena, a dve preporuke više ne primenjuju, kao što je prikazano na slici 2, ispod. Za potpuniji opis preporuka i kako su obrađene, pogledajte Tabelu preporuka br. 4.

Grafikon 2. Napredak u sprovođenju preporuka iz prethodne godine

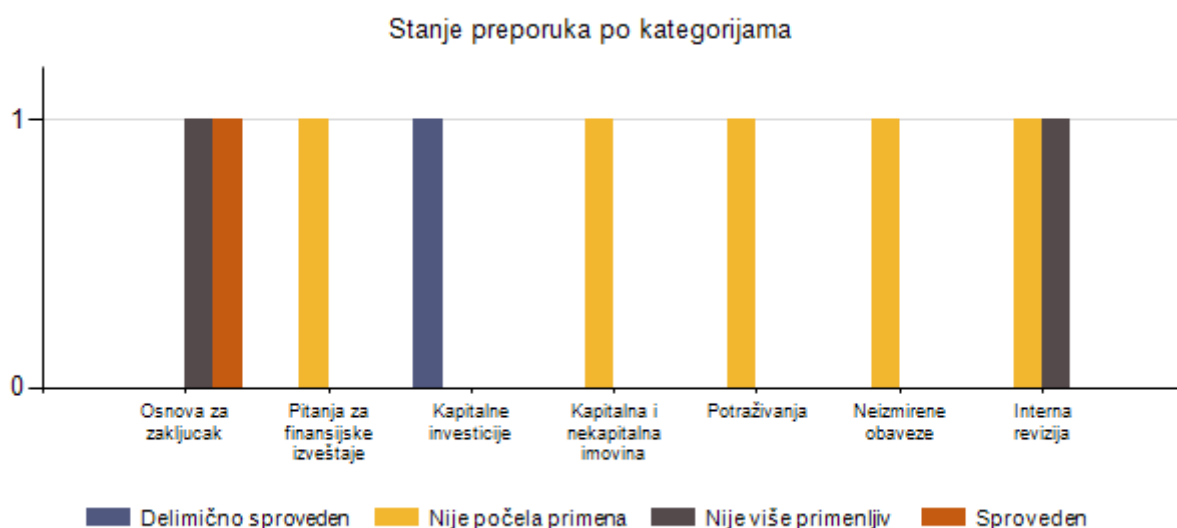

Tabela 4. Rezime preporuka iz prethodne godine

Nr	Fusha Auditimit	Rekomandimet e vitit 2023	Veprimet ndërmarra	Statusi
1.	Osnova za zaključak	Predsednik mora da obezbedi da se poštuju koraci definisani pravilima koja su na snazi za obradu plaćanja od strane odgovornih službenika, tako da se sredstva prvo angažuju, izdaje nalog za kupovinu, a zatim se roba/radovi prihvataju.	Zbog značaja i prirode ovih troškova, preporuka je zatvorena.	Više nije primenljiva
2.	Osnova za zaključak	Predsednik opštine mora obezbediti jačanje kontrola u oblasti dodele i praćenja subvencija, tako da se sredstva i sredstva koja daje opština	Preduzete su neophodne mere i ovo pitanje nije	Sprovedena

		koriste samo u subvencionisane svrhe. Ukoliko korisnici ne opravdaju korišćenje sredstava u skladu sa namenom, potrebno je preduzeti mere za povraćaj sredstava od korisnika.	rezultiralo 2024. godinom.	
3.	Godišnji finansijski izveštaji	Predsednik mora osigurati da se rashodi planiraju u odgovarajućim alokacijama budžeta ili da se sredstva preraspodele tako da se plaćanje i evidentiranje troškova vrši prema odgovarajućim ekonomskim kodovima.	Ovo pitanje se takođe odrazilo u 2024. godini, jer nisu preduzete nikakve neophodne mere.	Implementacija nije počela
4.	Kapitalne investicije	Predsednik treba da zatraži od svih menadžera projekata da osiguraju da će se upravljanje ugovorima održavati i arhivirati u elektronskom sistemu javnih nabavki.	Izveštaj o praćenju je delimično završen jer prihvaćene situacije nisu registrovane u skladu sa traženim obrascem.	Delimično sprovedena
5.	Imovina	Predsednik treba da poveća unutrašnje kontrole kako bi osigurao da će službenici za imovinu registrovati imovinu koja nije kapitalna u računovodstvenim registrima u sistemu e-imovine.	Ovo pitanje se takođe odrazilo u 2024. godini, jer nisu preduzete nikakve neophodne mere.	Implementacija nije počela
6.	Potraživanja	Predsednik mora da obezbedi jačanje kontrolnih mehanizama u naplati dugova od poreskih obveznika, koristeći sva raspoloživa sredstva, ne isključujući pravne radnje.	Ovo pitanje se takođe odrazilo u 2024. godini, jer nisu preduzete nikakve neophodne mere.	Implementacija nije počela
7.	Neizmirene obaveze	Predsednik mora da obezbedi bolje planiranje budžetskih sredstava, kao i pokretanje postupaka trošenja samo kada sredstva budu na raspolaganju kako bi se otklonila kašnjenja u plaćanju računa ili kako bi se izbegle eventualne tužbe privrednih subjekata.	Ovo pitanje se takođe odrazilo u 2024. godini, jer nisu preduzete nikakve neophodne mere.	Implementacija nije počela
8.	Interna revizija	Predsednik mora da obezbedi efikasno funkcionisanje Odbora za reviziju, kako bi pregledao planove interne revizije, da bi potvrdio da su	Nalaz KR-a je spojen u nalaz JUR-a, nakon što su nalazi	Više nije primenljiva

		zasnovani na riziku i da pruži zahtevanu sigurnost menadžmentu o funkcionisanju unutrašnjih kontrola.	spojeni.	
9.	Interna revizija	Predsednik mora da obezbedi da planiranje budžeta za tražene pozicije bude obavljeno na vreme, i da će JIR biti popunjena dovoljnim brojem osoblja u skladu sa uredbom za njeno osnivanje, i da će istovremeno povećati i ojačati unutrašnje kontrole.	Ovo pitanje se takođe odrazilo u 2024. godini, jer nisu preduzete nikakve neophodne mere.	Implementacija nije počela

Vlora Spanca, Generalna Revizorka

Blerina Krasniqi, Direktorka revizije

Florim Maliqi, Vođa tima

Astrit Bllaca, Član tima

Lumni Mazreku, Član tima

Dodatak I: Pismo potvrde

Komuna e Istogut
Opština Istok
Istog Municipality

LETËR E KONFIRMIMIT

01. Nr. 516/2025

Për pajtueshmërinë me gjetjet e Auditorit të Përgjithshëm për vitin 2024 dhe për zbatimin e rekomandimeve

Për: Zyrën Kombëtare të Auditimit

Të nderuar,

Përmes kësaj shkrese, konfirmoj se:

- kam pranuar draft raportin e Zyrës Kombëtare të Auditimit për auditimin e Pasqyrave Financiare të Komunës së Istogut, për vitin 2024 (në tekstin e mëtejshëm “Raporti”);
- pajtohem me gjetjet dhe rekomandimet dhe nuk kam ndonjë koment për përmbajtjen e Raportit; si dhe
- brenda 30 ditëve nga pranimi i Raportit final, do t’ju dorëzoj një plan të veprimit për zbatimin e rekomandimeve, i cili do të përfshijë afatet kohore dhe stafin përgjegjës për zbatimin e tyre.

z. Ilir Ferati

Kryetar i Komunës së Istogut,

Data: 09.06.2025, Istog

Dodatak II: Objašnjenja različitih vrsta mišljenja revizije primenjenih od strane NKR i drugih delova Godišnjeg Izveštaja

Izveštaj revizora o finansijskim izveštajima⁵ treba da sadrži jasnu izjavu mišljenja koja se odnosi na finansijske izveštaje, na osnovu zaključaka izvedenih iz dokaza dobijenih tokom revizije. Kada se revizija vrši i radi procene usaglašenosti sa drugim zakonima i propisima, revizori imaju dodatnu odgovornost da izveštavaju o usklađenosti sa vlastima⁶, što rezultira zaključkom o usklađenosti..

U cilju utvrđenja da li je mišljenje o finansijskim izveštajima modifikovano ili nije modifikovano, revizor treba da obezbedi da rezultati revizije uključuju otkriveni ne materijalni ili otvorene druge nepravilne izjave proširene ili jedan (ili više) moguće pretpostavljenom u slučaju ograničenja delokruga.

Pogrešno prikazivanje je razlika između prijavljenog iznosa, klasifikacije, prezentacije ili obelodanjivanja artikla finansijskog izveštaja i količine, klasifikacije, prezentacije ili obelodanjivanja koja zahteva da artikal bude u skladu sa primenljivim okvirom finansijskog izveštavanja. Pogrešna prikazivanja mogu nastati iz greške ili prevare.

(odlomak od MSVIR 200)

Forma mišljenja

Ne-modifikovano mišljenje

Formuliše se kada nisu pronađene pogrešne izjave ili neusklađenosti ili su pronađene pogrešne izjave ili neusklađenosti, jedna ili objedinjena, što nije jednaka sa ili ne premašuje nivo materijalnosti finansijskih izveštaja u celini ili pogrešnih prikazivanja i/ili odstupanja otkrivena u određenoj klasi transakcija nije jednaka ili premašuje nivo najnižeg materijalnosti utvrđen za tu klasu transakcija. Takođe se formuliše ako nema ograničenja obima ili kada ograničenje obima ne može dovesti do izbegavanja značajnih pogrešnih prikazivanja i / ili ne usklađivanja.

Ograničenje obima nastaje kada revizor nije u mogućnosti da prikupi dovoljno revizijskih dokaza da bi zaključio da finansijski izveštaji u celini su slobodni od materijalnog pogrešnog prikazivanja.

Revizor treba da izrazi jedno **ne-modifikovano mišljenje** revizije ukoliko se zaključi da su finansijski izveštaji pripremljeni, sa svih materijalnih gledišta u skladu sa važećim finansijskim okvirom..

Modifikovanje mišljenja u revizorskom izveštaju

Revizor treba da modifikuje mišljenje revizije na revizorskom izveštaju ukoliko se zaključi da, na osnovu prikupljenih dokaza revizije, finansijski izveštaji kao celina nisu bez materijalnih grešaka, ili nije u mogućnosti da dobije dovoljno odgovarajućih dokaza revizije da bi zaključio da su finansijski izveštaji kao celina bez materijalno pogrešnih prikazivanja i/ili ne usklađenost, revizor treba da modifikuje mišljenje u izveštaju revizije. Modifikovana mišljenja mogu biti:

- Modifikovane (kvalifikovane)
- Protivne, ili
- Odbijene

Kvalifikovano mišljenje

Formuliše se kada se otkriju pogrešna prikazivanja i / ili odstupanja, pojedinačni ili agregat koji je jednak ili premašuje nivo značajnosti finansijskih izveštaja u celini ili kada su pogrešna prikazivanja i / ili neslaganja otkrivena unutar date klase transakcija jednaka ili prevaziđe nivo niže značajnosti utvrđenog za tu klasu transakcija. Takođe je formulisan ako ne postoji ograničenje obima koje ne može dovesti do izbegavanja značajnih pogrešnih prikazivanja.

Protivno mišljenje

Formuliše se kada se otkriju pogrešna prikazivanja i / ili neusklađenosti, pojedinačna ili agregat, što premašuje nivo značajnosti finansijskih izveštaja u celini ili kada se pogrešno prikazivanje i / ili neusaglašenosti otkrivena u okviru određene klase transakcija daleko premašuju nivo nižeg materijalnosti utvrđen za tu klasu transakcija.

“Rasprostranjena” je termin koji se koristi u kontekstu grešaka i / ili neusklađenosti da bi se opisali efekti grešaka i / ili neusklađenosti na finansijske izveštaje ili potencijalni efekti grešaka i / ili neusklađenosti na finansijskim izveštajima, ako postoje takvi, koji nisu otkriveni zbog nemogućnosti pribavljanja dovoljno adekvatnih revizorskih dokaza. Rasprostranjeni efekti u finansijskim izveštajima su oni koji su, po revizorovoj proceni:

- a) Ne ograniče se samo na elemente, račune ili određene stavke finansijskih izveštaja
- b) Ako se tako ograniče, predstavljati ili može predstavljati značajan deo finansijskih izveštaja; ili
- c) U vezi sa obelodanjivanjima, su od suštinskog značaja za razumevanje finansijskih izveštaja.

Formuliše se kada ograničenje obima, tj. nemogućnosti da obezbede dovoljne odgovarajuće revizorske dokaze, je materijalne ili raširene prirode.

Paragrafi Isticanja Pitanja i paragrafi Ostalih Pitanja na revizorskom izveštaju

Ukoliko revizor smatra potrebnim da skrene pažnju na pitanje prikazano ili obelodanjeno na finansijskim izveštajima koja je od velikog značaja za njihovo razumevanje finansijskih izveštaja, ali postoje dovoljno prikladnih dokaza da to pitanje nije materijalno pogrešno prikazano na finansijskim izveštajima, revizor će u revizorskom izveštaju uključiti jedan paragraf o Isticanju Pitanja. Isticanje Pitanja se treba odražavati samo na informaciju prikazanu ili obelodanjenu na finansijskim izveštajima.

Paragraf o isticanju pitanja treba:

- da se uključi odmah nakon mišljenja revizije;
- da koristi naslov "Isticanje Pitanja" ili neki drugi prikladni naslov;
- da uključi jasnu referencu na pitanje koje se ističe i da naznači gde se mogu naći relevantna obelodanjivanja na finansijskim izveštajima koja u potpunosti opisuju to pitanje; i
- ukazati da revizorsko mišljenje nije modifikovano u odnosu na istaknuto pitanje.

Ukoliko revizor smatra neophodnim da komunicira određeno pitanje, osim onih koje su predstavljene ili obelodanjene u finansijskim izveštajima, koja po prosudi revizora je važna za korisniku u cilju shvatanja revizije, odgovornosti revizora ili revizorski izveštaj, a pod uslovom da to nije zabranjeno zakonom ili pravilima, treba da se pripremi paragraf sa naslovom "Ostala Pitanja", ili nekim drugim pogodnim naslovom. Ovaj paragraf treba da se pojavi odmah iza mišljenja i nakon svakog pasusa kod Isticanja Pitanja.

Završne beleške

- ¹ Usklađenost sa vlastima – usklađenost sa svim relevantnim zakonima, pravilima, propisima, standardima i dobrim praksama u javnom sektoru
- ² Drugi izveštaji su uslov člana 8 Uredbe 01/2017 o Godišnjem Finansijskom Izveštavanju
- ³ Kolektivno referisanih kao usklađenost sa vlastima
- ⁴ Pitanje A i Preporuka A - znači nova pitanja i preporuke
Pitanje B i Preporuka B - znači ponovljena pitanja i preporuke
Pitanje C i Preporuka C- znači delimično ponovljena pitanja i preporuke.
- ⁵ 1. Izgradnja puta Idriz Nekaj u Donjoj Šušici. 2. Izgradnja sportske dvorane u Vrelu - nastavak 3. Izgradnja kanalizacije u Muževini kao i izgradnja puta Arif Pepaj
- ⁶ Završni Budžet – odobreni budžet od strane Skupštine koji je kasnije prilagođen od strane Ministarstva Finansija
- ⁷ Finansijski izveštaji javnog sektora takođe uključuju izveštaj(e) o izvršenju budžeta
- ⁸ Usklađenost sa vlastima: usklađenost sa zakonima, propisima, standardima ili dobrim praksama.